

Izhaja vsako soboto in velja:
 vse leto K 10.—
 pol leta „ 5.—
 četrt leta „ 2:50

Inserati:

Petit-vrsta 1 krat stane 20 vinarjev.
 Pri večkratni inserciji po dogovoru.

OSF.

Uredništvo sprejema le frankirane rokopise
 ter jih ne vrača.

Uredništvo je v Ljubljani, Knafljeve ulice 5,
 I. nadstr., upravništvo pa ravnotam spodaj.

Posamezna številka 20 vin.

Politično-satirični tednik.

Devičar: Ti, Janez, poglej no Marijini devici! To bi bil pa res v zadregi, katere bi rajši ne vzel!

Glosa.

IV.

To so žalostni pojavi!
Mi svariti jih ne smemo,
bratom da oči odpremo:
Žlindra je politik pravi!

Stritar vendar ni zaslužil,
da smo ga tako častili:
saj so nekdanj nas učili,
da nam slovstvo je okužil!
In „Slovenec“ se pridružil
ob njegovi je oslavi!
Zdaj nam pa „Slovenec“ pravi,
Pustoslemšek da Lampeta
je zadržal od banketa...
To so žalostni pojavi!

Mirnčani še zaslovijo
z društvom izobraževalnim,
kjer močicem liberalnim
noge lomiti učijo.
Če na Štajerskem želijo
takih si razmer, ne vemo;
zdi se pa, ker s tako vnemo
za Korošca kandidata
tam deluje črna jata.
Mi svariti jih ne smemo.

Skrb navdaja Nemca s togo,
da se od togote peni,
češ, Koroška posloveni

z novo se železno progo.
Oj nemškutarstvo ubogo!
Tvojo žalost pač umemo,
to pa lahko ti povemo,
da zastonj so vsi protesti.
Prišli bomo po tej cesti,
bratom da oči odpremo.

„Hohenlohe, princ rdeči“,
pravi žlindrasti voditelj
„on Slovincem bo rešitelj,
on bo mož, ki nas osreči“. K.
Da, kdor hoče kaj doseči,
ta za vladu se postavi;
videl Žlindra je v Vipavi,
da zna vlada z bajoneti
mu za varnost poskrbeti:
Žlindra je politik pravi.

Zavrnitev.

Brumni španski kralj Alfonz je nekoč
uglednega poslanika v šali primerjal z
mulcem.

„Ne vem, komu sem pravzaprav po-
doben,“ je odgovoril poslanik s poklo-
nom, „vendar sem imel že večkrat čast,
da sem smel nadomeščati svojega
kralja!“ Dr. D.

Iz kluba modrijanov.

Krmavželj: Zdaj čenčajo po časopisih, kakšen namen ima obisk nemškega cesarja na Dunaju; ali maroška konferenca ali politični preobrat na Ogrskem ali status quo na Balkanu ali trozveza itd.

Podrepnik: Vsi visoki politiki in pratikarji se naj gredo solit s svojimi pre-
rokovanji! „Domoljubov“ dopisnik v Londonu je zvedel iz zanesljivega vira, da
se pride cesar Viljem poklonit dr. Adlerju, čestitat socialnodemokratski stranki
na njenih slavni zmagah pri dunajskih občinskih volitvah in pohvaliti poslanca
Steina za njegov patriotski govor v parlamentu.

Petoliznik: Naj zinem še jaz katero. Hudobni liberalci so razstrosili vest, da
se dr. Šusteršič prilizuje novemu ministrskemu predsedniku iz sebičnih namenov.
To je podlo obrekovanje! Dr. Šusteršič je temveč hotel le pokazati princu, da imata
skupne težnje in težave: nihče teh dveh še nima na prsih najmanjšega reda!

Krmavželj: Že verjetno! — Ali ste opazili, da v svetovni politiki vse le
pada in pada poslednje tedne? Angleški kralj je padel na stopnjicah ladje, ki
ga je vozila po Sredozemskem morju; na Ogrskem je padla liberalna stranka;
na Hrvaškem je padel Tomašić z madžaronsko stranko; v Rusiji je padlo upanje
na ustavno veljavo dume; v Italiji je padlo ministrstvo Sonnino; v Carigradu pa
je padel Redvan-paša tako nesrečno, da mu je odletela kar glava! B.

Proti plesu.

Iz pridige profesorja dr. Klobasarja.

„Ne samo katoličani, temveč tudi
drugi (!) krivoverni kristjani obsojajo
ples... Pri tej priložnosti izgubljajo
hčere in žene svoje dobro ime in po-
štenje... Kdor ples odobruje, je zlobnež
in nepridiprav.“

Plesi imajo vedno mnogo žalostnih
posledic. Mnogo, mnogo smrtnih grehov
se godi pred (plesom) in med plesom in
pa po plesu. Nezmernost, nespodobnost,
neumne in neumestne šale, razposajeno
veselje, razuzdanost, nespodobno petje,
grde pogovore, nečiste misli, želje, razne
nedovoljene prostosti — — — vse,
vse dobiš na plesu. Kraj, čas in osebno
razpoloženje (za uživanje) od obeh spo-
lov, vse sili na greh. Eden je drugemu
v skušnjava, v nevarnost — — v propad...

Okoliščine pa so (razen mnogo dru-
gih) te le: Shod obeh spolov, najbližje
druženje obeh spolov, petje (!), glasba
(!), godba (!), pijača, lišpanje, vrtenje,
večkrat prevelik blesk (dvorane), večkrat
pa mrak in tema, spremljanje plesalk v
krčme, na dom — — — Vse te
okoliščine so zelo nevarne.

Ples je delo peklenskega napuha,
delo hudobnega duha, zanjka nečistega
duha, past peklenska za zapeljevanje
ljudi; ogenj, ki ožiga v mladeničih stra-
stno pohotnost in poželjivost, — največja
nevarnost, da dušo pogubimo. Mnogo mla-
denk je izgubilo na plesu svoj najdražji
zaklad. Nečista ljubezen vlada tu.
Mnogo predrznih mladeničev gre na ples
le iz tega namena, da druge osebe po-
gubljajo s petjem nesramnih pesmi, z
nespodobnimi pogovori, s poželjivimi in
pohotnimi pogledi, z Judeževimi po-
ljubi (ki izdajo nedolžnost) — da še
celo z nespodobnimi prostostmi in spre-
drzno zaupnostjo v dejanju.

Ko bi kdo ne imel oči, ko bi ne
imel ušes, ko bi ne imel krvi, ko bi ne bil
(? menda imel... Op. stavca) srca, ko bi
mogel vse gledati, vse poslušati, vse ob-
čutiti, kar se godi na plesu, ne da bi bil
na ta ali oni način omadeževan, smel bi
plesnim neumnostim prisostvovati, ko bi
imel tako odločnost volje, tako trdnost v
značaju, tako bistrost v razumu, tako po-
božnost v srcu, da bi neprestano mislil
le na božjo pričujočnost — tak bi — —
— (Črte so najimenitnejši del te fa-
mozne propovedi. Morda se je gospod
profesor dr. Klobasar ravno usekoval?
Op. st.) morda — — — (ko bi se
sploh tak človek dobil, da bi še rad šel
na ples) — — — (Dr. Klobasar je imel
bržkone hud nahod! Op. st.) smel za se
brez škode biti na plesu, a bil bi za
druge naravnost trn, spotika in — pohuj-
šanje. Ne voda, ne ogenj nista življenju
našega telesa tako škodljiva kot je škod-
ljiv ples življenju naše duše.

Zato se mora vsak, ki le količkaj želi, da se kdaj zveliča, izogibati plesa, ker drugače je v nevarnosti, da bo moral isti (!) ob smrti s hudobnim duhom v pogubljenje, ker je njemu posvetil čas takega razveseljevanja (?) Poslušaj naj glas svojega voditelja, ne pa glas zapeljive kače!

Ples diši po mehkuznosti in lahko-mišljenosti (!) Pozorno oko opazi pri mladi plesalki cel **drama** (igro, predstavo) z namenom, z načrtom in s sredstvi.

Ni jasnejšega govora, ni jezika, ki bi jasnejše (!) povedal to, kar pove: to umetno urejeno gibanje njenih nog, to valovito (!) zvijanje njenega telesa, te raznovrstne kretnje njenih rok in ramen, to okusno (aha!) in nežno nagibanje njene glave, ta njen pogled, ki se obrača sedaj na desno, sedaj na levo, kmalu navzgor in zopet umetno ponižno navzdol, to oko, ki zre sedaj resno, sedaj smehljajoče, sedaj ognjevito in zopet otožno milo, kmalu predrzno in nagajivo in nu znova smelo in poželjivo — in vendar nagloma zopet tako ponižno, skromno, nedolžno, zaupljivo — in skrivnostno — vse pa se godi v najlepšem soglasju v namen, — da doseže zmago, da napravi vtisk, da vzbudi dopadljivost, da zadosti neki skrivnostni strasti, katera vstaja v njej in v onem, ki jo opazuje.

Pleše se navadno **ponoči**, pri **bleščeči svetlobi umetnih luči**, v prijetnem vonju.

Na plesu se teka, dirja, vrti — in v tem brezmejnem in nerednem gibanju, v tem divjem diru, v tem nespametnem vrtenju — stiska plesalec plesalko strastno na svoje prsi, v svoje naročje.

Poprej je revica, ki je pred par leti bila pri prvem Sv. Obhajilu v angelski nedolžnosti, zardela pri navzočnosti tudi poštenega mladeniča — sedaj pa se jo **vrže v naročje** vsakem razuzdancu, ki slučajno želi z njo plesati. Da, kaj pravim enemu? Morda dvanajst pokvarjenih mladeničev jo le na en večer muči na plesu — njo nežno, nedolžno deklico. In večkrat se dogaja, da je med plesalci in plesalkami toliko pokvarjenosti, kolikor se komaj da misliti. Ni čudno. „En sam pogled srce vžge.“ En sam večer (da, nitj celega ni treba) — pokvari nedolžnost, ki je občutljiva kakor steklena posoda, katero se sicer lahko leta in leta obrani celo, katera pa na mah gre na kose, če z njo zadenemo ob trdo. Večina ljudi išče na plesu le meseno zadoščenje. V divjih strasteh se objemljejo, stiskajo, vlačijo, derejo (!) in metajo okolo, kakor da bi bili zaslepljeni, očarani, sploh izven sebe. S pogledi si vlivajo v srce ogenj nečistosti, kateri vničuje nedolžno in deviško ljubezen ali vsaj jo omadežuje in otemnuje.

Na kmetih so javni plesi pravo pohujševanje nedolžne mladine. Le malo

deklet je, ki se obvarujejo pred pogubonosnim plesom. Ko so pa mladenke tako nesrečne, da so prvokrat šle na ples, se kar čez noč nagloma popolnoma izpremene. Ne ljubi se jim več ne pridiga, ne krščanski nauk, ne sv. maša, ne sv. spoved, ne shodi bratovščin, ne Marijine družbe, ne dobro berilo — in tako postaja propad vedno večji — in padec vedno gotovejši.

Kako bridko je dušnemu pastirju, ko vidi, kako mu volk plesa trga ovčice, ne da bi jih mogel braniti, ker nočejo, da bi jih kdo branil. Če tudi pridiga, opominja in svari pred plesom — njegove besede so večkrat (vsaj za nekatere) bob ob steno, ker marsikdo poslušajši glas zapeljivega sveta in svoje slabo nagnjenje kot glas dušnega voditelja. Ko se trudijo, da ples odpravijo, se zamerjajo vsej mladini, ki hoče plesati, vsem krčmarjem, ki hočejo bogateti, vsem prodajalcem, ki hočejo ob priložnosti plesa narod izkoristiti, vsem mnogoštevilnim godcem ki ne marajo za drugo delo, vsem mestnim izletnikom, ki gredo ob gospodovih dneh na vasi za plesno in drugo uživanje (mesto (!) k službi božji, pridigi, zakramentom i. t. d.)

Tako uničuje (deloma) s plesom hudobni duh popoldne, zvečer in ponoči, kar je dušni pastir vsejal v jutru z besedo božjo.

Lepi predmeti, bleščeče svetilke, gosli (godala), dirjanje brez konca in kraja . . . itd. itd., vse to bi razburilo tudi svetega puščavnika.

Naj se nihče ne pohujša nad takim pisanjem, ki je še prelepo. Če se pa plesalec ali plesalka nad tem pohujšuje, je to pohujšanje hinavsko (farizejsko)!

„Oh! Le senca resnice je to, kar sem slišal v pridigi o plesu in kar sem bral o njem“, pripoveduje neki strastni plesalec, ki se je še o pravem času spreobrn timer na pravo pot. „Oh, vse je le senca one resnice, katero sem sam doživel, slišal, videl, okusil, izkusil — — — (Nahod je zopet tu. Op. st.) Mnogo sem sam plesal — — — plesal leta in leta . . . Oh bil sem zraven povsod (5 pomišljajev) pri tem (3 pomišljaji) pri onem (3 pom.) Videl sem mnogo (4 pom.) Bil sem večkrat priča, očividec (3 pom.) večkrat krivec (2 pom.) sokrivec (3 pom.) Oh, da bi se potopile one noči, ko sem plesal, v globočino morja! — Oh ko bi bile pozabljene za vselej (4 pom.) Kako bo na sodni dan, ko se objavijo vsi grehi teh noči. — — — Strah in groza bode obšla marsikakega plesalca, ko bo videl na sodni dan velikansko število grdi misli (3 pom.) nespodobnih besed (3 pom.) nečistih želj — nesramnih pogledov (3 pom.) Judeževih poljubov in objemov in prostosti (5 pom.), vse, kar se je zgodilo na plesu le v enem večeru, v eni noči (4 pom.) Oh — — Oh — —

In to se je vršilo — od plesa do plesa — celih dvanajst let. — O moj Bog, kdo bo prešteval vse moje grehe — in vsi so me imeli za poštenega mladeniča!“

Starši pozor! Duhovniki pozor! Pridigarji in spovedniki pozor! Mladičarji in dekleta pozor! Fantje in žene pozor! Vsi delujmo na to, da ples izgine s svojimi pogubami.“ (Konec prihodnjič.)

„Divji zapad.“

Zaradi pomanjkanja prostora „Slovenec“ še vedno ni objavil zanimivih razgovorov med dr. Šusteršičem in uglednimi člani družbe Buffalo-Billa. Slovenska Ljudska Stranka se je ob tej priliki pri eksotičnih gostih naučila marsikaj koristnega za svojo taktiko. Med drugim je zvedel dr. Šusteršič, da je že dosedaj vladalo v marsičem popolno soglasje načel med katoliško organizacijo na Kranjskem in „Wild-Westom“. V duhu so se že davno poznali, zato je bil sprejem dr. Šusteršiča v tivolskem drevoredu, v taboru Indijancev, Arabcev, Tatarov, Japoncev in Kitajcev naravnost prisrčen.

Dr. Šusteršič: Velerodni gospodje divjaki! Saj niste tako divji, kakor ste videti!“

Divjaki: „A, vi ste iz družbe, ki piše „Slovenca“ in „Domoljuba“ in ki prireja shode v Vipavi? Nikakor niste tako divji, kakor na videz. Vuuj! Ču-hi!“

Dr. Šusteršič: „Čemu pa ste, gospodje divjaki, pravzaprav prišli sem, ker nas je tako že domačih dovolj? Kako sodite o naši politiki?“

Indijanec: „O tem so nas poučili že vaši misijonarji, ki so zanesli med nas tako katoliško ljubezen, da si menjavamo skalpirane glave.“

Dr. Šusteršič: „Kaj pa vam je znano o naših voditeljih, prvoboriteljih?“

Indijanec: „Tudi o teh smo že marsikaj čitali v „Arizona Kiker“, ki nam jih stavi za zgled. Dežela, kjer divjajo dr. Šusteršič, Bonaventura itd. je bolj vredna lepega imena „Divji zapad“, kakor naša domovina! — „Dovolj, brate, kako pa delate pri vas katoliško politiko, da poročate o tako sijajnih uspehih?“

Dr. Šusteršič: „To je prav tako kakor pri vas. Udarjamo na veliki boben ter kričimo: Či — haa! In vse nas hiti gledat!“

Ker je ob tem dr. Šusteršič opazil, da pripravlja Mehikanec laso, se je zbal za svoj skalp in se poslovil z naglo vljudnostjo.

B.

Klerikalen shod.

„Naš shod ni bil javen? Kdo trdi to? Saj so se ga udeležili skoro izključno sami zastopniki — javnega varstva.“

F. Pl.

S. L. S.

3.

Ni mogoče o golazni,
o ostudni tej prikazni
peti rapsodij,
le strupenega naj žela
polna bode moja strela,
vrage naj skeli!

Naj v te ljudske parasite,
naših žuljev, krvi site
vdari jeze grom,
da svoboda nam zasije,
da bo rešen zvite zmije
naš slovenski dom!

4.

O lepa **Vipava**, prelestni naš dol,
kjer modro nebo se prekrasno razpenja,
ti ljubica solnca in južnih vetrov,
do tebe ljubezen naša ne jenja!

Kako smo v bojazni drhteli za te,
ko slišali smo pretresljivo novico,
da ljudski sleparji ti pridejo v vas,
oh, da preslepijo te, našo kraljico.

In črna nedelja zares je prišla,
dan sodbe napočil je, ali ne zate,
nad **Stranko** je **Ljudskih Sleparjev** zahrul
vihar in pogнал iz **Vipave** jih zlate.

Zgledno.

Kuharica: Ali si se spodobno vedel v cerkvi?
Župnikov nečak: Sem; tudi vsi drugi so bili spodobni, le naš stric so kričali
in zbijali po prižnici.

Ožlindrani backi valili so se
na farovško tisto dvorišče med hleve
in za bajonete poskrili so se
in tam so mijavkali, cvilili reve.

Potem potepeni bežali so v noč,
zeleni od jeze prav kakor papige —
Vipava, pokazala svojo si moč,
da tam za črnuhe zoresamo fige.

Rapsod.

Tehten vzrok.

A: Zakaj tercijali in drugi licemerci
ter hinavci tako sovražijo Prešerna?

B: Zato, ker jim po ušesih vedno
šumi „Nezakonska mati“.

Dr. D.

Zagovarjalec urokov.

Matija Poniglav, gospodar na Sle-
menu, je imel vsega dovolj in zraven
tega lepo, prijazno ženico.

Vesel bi bil zares pobožni Poniglav
in zadovoljen, da ne bi bilo nekaj kalilo
njegove zakonske sreče. O svetem Jurju
je minilo že dve leti, odkar je pripeljal
na svoj dom brhko Urško, in vendar še
ni bilo nobenega znamenja, da bi bil Bog
uslišal goreče prošnje njegove in mu po-
daril sina ali pa hčerko. In tako je začel
ugibati Matija, če se morda vendar ni kaj
prehudo pregrešil ali kaj. Naposled je
našel pravi vzrok: nekdo je zagovoril
njega ali ženo, ali pa obadva skupaj.
Mahnil jo je h kaplanu in razložil go-
spodu, kaj ga tare, in ga naprosil, naj
mu pomaga . . . Ko se je vrnil domov,
je dejal svoji Urški: „Kar napravi se in
pojdi h gospodu kaplanu. Uročna si;
gospod ti bodo odpravili uroke!“

Urška se je urno napravila in je šla
h gospodu. Ves popoldan je zdravil brhko
Urško postavni gospod Janez, ki je imel
tako lepe črne kodre, da so vaška de-
kleta vsa zaljubljena gledala za njim . . .

In glej! Izpolnila se je želja Matiji
Poniglavu, ki je čez devet mesecev zibal
kodrolasega Poniglavčka. Vesel je bil
kakor še nikoli! Vendar se mu je zdelo
malo čudno, da je imel njegov sinček tako
črne kodrečke; saj sta bila on in Urška
oba rumenolasa in brez kodrov.

„Ti, Matija, morebiti je pa to zaradi
zagovarjanja“, je menila Urška.

„Saj res, saj res“, je pripomnil Ma-
tija in se čudil, da se ni domislil tega
sam. „Nič drugače ne bo!“

In ko je povprašal še gospoda, je
kaplan nekoliko zardel in mu rekel, da
to ni nič čudnega in se je pripetilo že
v več farah, kjer je služboval on.

Satyr.

